

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

NOTE OFICIALE.

Nr. 7410 Sc. 1931.

Găsindu-se încă foarte multe parohii cu abonament restant pe 1931 la revista Sfântului Sinod intitulată „Biserica ortodoxă română”, se provoacă toate acele parohii restanțiere să se achite cât mai curând de această sumă destul de neînsemnată pentru o revistă cum este cea amintită.

Este și o datorie de demnitate ca revista supremului nostru for bisericesc să fie plătită la timp, comportându-ne față cu autoritatea noastră superioară în modul cuvenit.

Caransebeș, în 7 Decembrie 1931.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 7538 E. 1931.

Se atrage atențiunea Onor. Oficii parohiale, că în conformitate cu art. 16 § 4 din noua Lege a timbrului și a impozitului pe acte publice din 1927 să înainteze până la 31 Decembrie a. c. declarații scrise la Administrația financiară a județului căruia aparțin — despre bunurile de mână moartă, cari cad sub impozitul echivalent. Spre acest scop se reîmprospătează ordinul Nr. 2378 E 1927 F. D. Nr. 36 din 1927 precum și ordinul Nr. 3549 E din 19 Iunie 1930.

Caransebeș, în 7 Decembrie 1931.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

ORDIN CIRCULAR.

Nr. 7323 E. 1931.

Ministerul Instrucțiunii și al Cultelor ne comunică în copie adresa Ministerului de Justiție prin care acesta îi face cunoscut, că în unele părți, persoane necunoscute propagă printre locuitorii noștri neplata impozitelor.

Cum această propagandă, — făcută mai ales de dușmanii neamului și a Țării noastre aduce mari prejudicii statului, ea trebuie combătută cu tărie și prin toate mijloacele.

Îndatorăm deci Onorata Preoțime parohială ca prin predici și la orice convenire să lămuirească credincioșii noștri asupra necesității plătirii la timp a impozitelor către stat, căci neplata la timp a acestor impozite aduce cu sine, pe deoparte urmărirea credincioșilor de către organele fiscolei, cauzându-le spese zadarnice, pe de altă parte însuși mersul afacerilor statului stagnează prin cecece nici acesta la rândul său nu-și poate face față îndatoririlor sale cu susținerea organismului de stat, cecece are repercursiune și asupra cetățenilor săi ajungând și aceștia în suferință.

Caransebeș, la 9 Decembrie 1931.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Lumina în biserică.

Ochiul desmierdat al omului de astăzi, crescut în atmosfera orașelor, s'a obicinuit cu lumina electrică, ca și cu pâinea cea de toate zilele.

El vede arzând lumina electrică în locuința sa particulară, în birourile pe unde stă și calcă, o vede strălucind pela vitrine și de aceea nici nu-i putem lua în nume de rău, dacă se întreabă, de ce să nu o vadă în splendoarea ei și în interiorul bisericilor.

A o avea pretutindeni, numai în biserică nu, consideră unii de o stagnare în fața pașilor repezi a progresului, ce-l facem zilnic.

De aceea a început în timpul mai nou să se instaleze lumina electrică ici-colea, cam pe nesimțite, și în biserici de ale noastre.

Aderenții fervenți ai luminei electrice zic, că lumina electrică e intensivă și practică, se

aprinde ușor, nu afumă pereții și organele de respirație ale credincioșilor, cari cercetează sfânta biserică.

Vor fi având ei dreptate din punctul lor de vedere laic, dar când e vorba, că ce lumină să ardă pe altarul Domnului sau în fața icoanelor sfinte, avem să judecăm în primul rând din punct de vedere bisericesc.

Departe de oricine gândul, să conteste luminei electrice puterea de a lumina mai intensiv, decât lumina modestă de ceară. Dar oricât de încântați am fi de lumina electrică, nu-i putem nega o scădere în raport cu trebuințele bisericești și anume, că are înfățișare teatrală, menită să producă efect pentru ochii lumii.

De o astfel de lumină bisericile noastre n'au iminentă necesitate. Și pentru că afirmațiunea aceasta sună cam ciudat la urechia omului modern, grăbesc să-i și dau explicația cuvenită.

O biserică săracăcios iluminată, o biserică ținută în dispoziție misterioasă a fost și va fi în toate vremurile mai aptă să predisună, să îndemne pe credincioși la rugăciune, învălită în evlavie, decât o biserică iluminată feeric, iluminată pentru exemplu ca un varieteu, ca un cinematograf, sau ca o sală de dans, căci în biserică nu se cultivă exteriorul, ci interiorul omului. Biserica nu e ridicată pentru corp, pentru desfătarea ochilor, ci pentru suflet, pentru mângăicrea și inobilarea lui. Unde e invers, acolo sufletul e rătăcitor.

De aceea din punct de vedere bisericesc lumina de ceară cuprinde adevăratul înțeles, pe care trebuie să-l aibă lumina ce arde în biserică.

Privind cum arde lumina de ceară, involuntar îți vine în minte viața omului, care la început pornește din greu, ca și această lumină până se aprinde, apoi flacăra-i devine tot mai mare, ca și omul, care crește și se întărește, în fine spre sfârșit flacăra se arată când mai lungă și subțire, când mai scurtă și apăsată, până începe să prerupă, ca răsufierea omului, când sufletul se pregătește a se despărți de corpul trecător.

Lumina de ceară prin flacăra ei neliniștită grăește către Dumnezeu și către tine și tu, care ai aprins-o, înțelegi graiul ei, până când lumina electrică e o lumină artificială, vecinic pironită, gata să-ți pună albeață pe ochi, e o lumină de paradă și reclamă.

Jertfa adusă de credincioșii noștri în forma luminei de ceară curată, ce arde în bisericile noastre, se mistue la văzul tuturor, până când luminei electrice îi lipsește această însușire, pe care e inomis să o aibă orice jertfă, adusă înaintea sfântului altar.

Lumina de ceară e aceea, care se potrivește la icoanele noastre din biserici, care se potrivește la cântările noastre bisericești, la înfățișarea interiorului bisericilor noastre. Ea e ruptă din întregul acela, care trebuie să domnească între zidurile oricărei biserici de ale noastre. Adevărată biserică ortodoxă fără lumini de ceară curată nici că ne putem închipui.

Romanii scriau dorințele, făgăduințele lor solemne pe table cerate, lipindu-le cu ceară de genunchii chipurilor zeilor lor, fiind de credință, că genunchii sunt sediul milei și a îndurării.

Dar să vedem, de ce duc credincioșii noștri lumina la biserică?

O duc în semn de adâncă recunoștință, în semn de mulțumire deplină, că li-a dat bunul Dumnezeu belșug din bogățiile pământești, că li-a dat sănătate, că i-a mulțumit cu soarta. O duc în semn de dorință fierbinte, ca Tatăl ceresc să-i scape de năcazuri, de pacoste, cari s'au ivit deasupra capului lor, ca Atotputernicul să-i ducă la calea adevărului din vre-o încurcătură cu strâmtă nădejde de eșire. Cu alte cuvinte întocmai cu acelaș gând se duc acum luminile la biserică, ca pe vremea Romanilor, cari lipeau tablele cerate de genunchii zeilor.

Fiind rostul jertfei, ca să se mistue, ar fi mai mult ca ridicol, ca muribundului să-i puni un bec electric în mână, pentru că înțelesul acelei lumini sfințite, pe care mulți dintre bătrânii noștri și acum o păstrează pentru cazul de moarte, — este, ca în clipa când corpul se desparte de cele vremelnice să dea ultima mulțumită lui Dumnezeu, că l-a plăsmuit, l-a ocrotit și condus pe calea vieții, exprimându-și dorința la flacăra tremurândă a luminei de ceară curată, ca sufletul să i-l așeze în corturile dreptilor.

De aceea lăsați să ardă lumina electrică în sala de spectacole, în vestibulul teatrelor și în orice alt local de desfătare, dar nu izgoniți lumina de ceară din bisericile noastre, pentru că „arderea luminilor de ceară e simbolul iluminării sufletului prin grația divină“.

A. Moaca.

Irmosiere

scrise pe hârtie velină, curat, ceteț,
se găsesc spre vânzare la

Librăria Diecezană

Prețul 150 Lei. -- Se pot comanda prin ramburs.

† Virgil Bărbat

În 24 Noembrie a. c. a încetat din viață distinsul profesor universitar, președintele Extensiunii universitare, dela Universitatea din Cluj. Cu moartea profesorului Virgil Bărbat se stinge una din făcliile luminoase din Cluj.

Profesorul Virgil Bărbat făcea cursuri de sociologie și morală filozofică. Era de o cultură vastă, dotat cu o putere de muncă și un talent oratoric deosebit. Și-a făcut studiile prin Elveția, Germania, Franța, Anglia și a stat mai mult timp în Statele-Unite.

Lecțiile ce ni le ținea la facultatea de litere, erau îmbinarea științei cu entuziasmul, mai mare-ți era dragul să-l asculți, exemple din întreaga literatură universală ni-le puneau înaintea ochilor noștri.

Străduințele profesorului Virgil Bărbat erau să arate realismul, pragmatismul vieții -- totuși ideea călăuzitoare a fost „*ideia culturală*” --, de a răspândi în toate stratele sociale cultura -- „cultura, spunea el, *menține* spiritualitatea omului, ea îl ridică pe om la adevărata lui valoare”, de aceea a luat naștere minunata organizare a „Extensiunii universitare”, care răspândește cultura în toate centrele din Ardeal și Banat.

El ne-a lăsat mai multe lucrări științifice, sociologie, morale: „Der VII Kongress der internationalen Instituts für Soziologie”, Nietzsche, tendences et problème, Naționalism sau Democrație? Religia viitorului, Imperialism american, Premisele umane ale culturii moderne, Dinamism cultural, Exproprierea culturii” ș. a.

În toate aceste cărți se află un material bogat despre țările și ideile popoarelor pe unde a umblat.

„*Neamul Românesc*” prin peana *d-lui N. Iorga*, scrie următoarele: „A încetat din viață la Cluj profesorul de Universitate Virgil Bărbat.

Școala pierde pe unul dintre cei mai devotați servitori ai ei, dintre cei mai zeloși formatori de conștiință în mijlocul tineretului.

Inzestrat cu frumoase cunoștinți în domeniul civilizației americane acest sociolog cu înalte preocupări morale a avut totdeauna înaintea ochilor acea ridicare a nivelului educativ al noilor generații, fără care în zadar va fi fost toate eforturile și toate sacrificiile.

Ținut prea mult în umbră, adesea neînțeles de mediul în care lucra, acest scriitor zelos din al cărui scris era totdeauna ceva de învățat pentru oricine, nu și-a dat partea în

viața socială și politică, pentru care avea altă pregătire decât a politicianilor de duzină.

Acelor cari l-au cunoscut el le lasă amintirea unui caracter ferm și a unui suflet adânc pătruns de menirea sa ca profesor și ca om”.

Publicul din Caransebeș a avut fericirea să-l admire în minunatele conferințe ce le-a ținut -- de acum înainte Președintele Extensiunii Universitare *Profesorul Virgil Bărbat* nu va mai veni, căci el a plecat în împărăția cerurilor!

Noi, foștii lui studenți bănățeni îi vom păstra a amintire pioasă; dorim ca sufletul lui vecinic frământat să găsească odihnă eternă!

Prof. C. Rudnean.

„Unde ne sunt visătorii?”

Am părăsit de mult romantica vârstă a visurilor noastre. Pentru cei mai mulți din noi vârsta de acum este a realizării, căci doar visul însuș s'a realizat.

De peste un deceniu, nume ca *București, Craiova, Turnu-Severin*, nu mai trezesc în noi fiorii de altă dată, ce dădeau inimii svâcniri puternice și făceau privirile să caute în jur timide, pentru că omul nu avea voie să simțască așa cum inima lui simțea.

De peste un deceniu cea mai dulce dintre realități ar trebui să ne învaluiască simțirile, să nu vedem decât dragostea de frate hrănită cu toată căldura sufletelor atâta vreme zăvorite! Ar trebui să avem în vorbă aceeași dulceață și 'n gând aceeași sinceritate, ar trebui, în fine, să simțim trăind o atmosferă senină zemislitoare de idealuri nouă!

Căci oare înaintașii noștri n'au cultivat acelaș, cel mai frumos ideal, împreună!? Citiți în foaie la alt loc, ce duios sună alături de numele fericitului Episcop Nicolae Popea cel al protopresbiterilor D. Golici și I. Raiculescu din Turnu-Severin, sau al lui Ion Vidu și al caransebeșanului Achim Alionte alături cu D. G. Kiriac? Prin cultura binefăcătoare ei semănau acelaș dor de carte, cheazășia emancipării, și dincoace și dincolo de versantele Carpaților, prin graiul artei și al cântecului străbun, maestrul compozitori aprindeau cu acelaș cânt, toate inimile pe cari munții le despărțiau doar de formă!

Dar însaș împrejurarea norocoasă, datorită cronicarului din Severin, că văd aci alături inserată această pioasă pomenire din orașul vecin, este indiciu de legătură dela suflet la suflet, legătură ce ar trebui să fie, ce singură ar trebui să fie!...

Și de ce n'ar fi? De ce spre pildă în loc de învățători cu pregătire, în loc de educatori, Vechiul Regat ni-ar trimite elemente uneori mai rele de cum avem noi, elemente cari subminează ideea de pace, de autoritate și de ordine. Căci să vedeți, în eparhia noastră, învățătorii reprezentau totdeauna munca ordonată, pacea și liniștea în comune. Astăzi, deși în mare parte crescuți în alt spirit decât cel de ieri, ei au respectul și față de biserică, ca și față de tot ce reprezintă idee de ordine și muncă. Neînțelegeri, provocate de vanități inerente firii omenești, istoria eparhiei cunoaște destule, *dar nu e pomenit nicăiri în arhive cece spune un act recent, că în parohia Topleț învățătorul Gheorghe Negreț bruscând serviciul divin, să agite contra Cărții Pastorale a Sfântului Sinod?* O scrisoare a Sfântului Sinod, ce poate ea strica atunci când sfătuește lumea la economie, la înțelegere și iubire de aproapele. Ce rău cuprinde ca să o bruschezi și mai ales în biserică?

Dacă învățătorul Negreț a făcut gestul pe care l-a făcut numai ca să i se strângă mâna de către niște *muncitori* înconștienți, și încă ajunge. Dar gestul maschează preaputîn intenția lui care, fraternizând cu lucrătorii de fabrică, vrea să dărâme ideea de autoritate, astăzi mai mult ca oricând avizată la apărare. Oare el n'are deasupra lui, autorități cari i-au dat pâinea numindu-l învățător, chiar când nu este complect pregătit, autorități de cari el trebuie să asculte? Cu ce monedă ar achita acest om limbușia preotului care ar îndemna spre pildă școlarii să nu mai vină la școală. Dar... cine știe, poate că asta i-ar place învățătorului suplinitor din Topleț?

Să ni se ierte, dar dacă am pus chestiunea așa cum am pus-o, dar supărarea este mare!... Și iată încă de ce. Cazuri ca cel dela Topleț, asemănătoare nu identice, au obvenit încă. Și durere, tot cu învățători din Vechiul Regat. Nu voim să le descoperim, dar la nevoie, suntem gata să le arătăm lumii.

Nemulțumirea nu este edificatoare și dorim din suflet ca ea să dispară mai înainte ca opinia publică de aici, satele noastre, să devină bariere de netrecut pentru tinerii învățători din Vechiul Regat; mai înainte ca să fim constrânși să cerem Ministerului să nu-i mai numiască aici.

Vechiul Regat posedă alt nume și alți oameni!

Unde ne sunt visătorii?

La trecutul diecezei Caransebeșului.

De: **Dr. Ștefan Pop**

(Continuare)

Despre fructul opintirilor sale, aflăm, că la 1737 se cere erarului lefe fixe pentru preoții din Sacoșul-turcesc, Făget, Murani, Chezint, Cadar, Comoriște, Cacova, Vizma, Fizeș, Serezani, Temerești, Gladna și Fenlac, 13 parohi; număr de rău auguri! Păcat, că hronica tace de numărul poporenilor. Vor fi fost 3—4 pentru un preot.

În Timișoara, lângă parohul Petroniu Popovici, era și un diacon Vichentie, apoi un student, orică psalt (diac) Grigorie Popovici (Popovitz).

Parohul Petronie Popovici, a primit taina preoției în 29 Iulie 1735, prin punerea mânilor arhieresti a lui Ștefan Olșawszky, rutean din Munkács. Imprejurarea aceasta mă izbăia puternic, pe vremea când nu puteam să nu-l identific cu Petronie candidatul de episcop la 1717. Era greu de presupus, că bănătenii cer de episcop un bărbat, care, barem și numai de câțiva ani până atunci, să nu fie fost preot!? Mai mult încă.

Din un act de datul 19 Martie 1736, se vedește dar că acest „Petrony Popovich“, așa occure în document, — e încă un mirean și *servitor* simplu, al cutăreiva biserică latino-catolică din Timișoara (adecă crâznic „Kirchendiener“ îi se zice acolo). În acest act Petrony Popovich, cere, ca antistele satelor să fie strict oprite de a batjocuri și huli ceremoniile *religiunii romano-catolice*⁹⁾.

Tot în acest an, cu trei luni mai târziu, dăm de hârtia din 18 Iunie, prin care administrația erarială din Timișoara, îndătoarește comuna politică din Făget, să dăe anual lui Petronie Popovici 60—80 Fl. pentru serviciile duhovnicești, ce le-a prestat⁸⁾.

Parohul Petroniu Popovici, hirotonit întru presbiter la Munkács în 13 Iulie 1735, e instalat ca paroh în acelaș an la 9 Noemvrie⁹⁾, aceasta se știe din gramata consilierului admi-

7—8) Dr. Baroti Lajos Aladár. Temesvár 1907. Pötfüzet pag. 134. De aici luat de Ioan Boros, în periodical (apus) „Cultura Creștină“, Blaj, 1922, (an. X) pag. 284, unde redă figurat pe „Kirchendiener“ cu preot. Cred, că din explicabilă jenă se traduce așa? ! Crâznic romano-catolic e în 1736 parohul român gr. cat. din Timișoara; care în 1735 fu hirotonit la Munkács. Părtilul de el era cumular: popă de oraș, misionar de ținut și crâznic la nemți; un fel, adecă de *slugă oloagă după dârloagă*. Că e și crâznic formal în una și aceeaș ipostasă ibridă, se adevărește, din lista nemțească din 30 XII. 1736, despre popii bănăteni uniți, scrisă și subscrisă de „... und ich Verordnete unterthänig fustfälligster P. iester und Kirchendiener Ihre Excell. und gnaden Petrony Popovitz“. Cnf. Ioan Boros „Unirea“, (foaie) Blaj 1892 (II an.) pag. 230.

9) Baroti o. c. vol. II, partea VII pag. 332 (anul 1902).

nistrației teritoriale Benedict Neffzer, supusă spre clausula de „exequatur“, prezidiului, generalului comandant contele Hamilton. Acesta peste câteva zile apoi pleacă la drumul lung al Vienii. Desigur întraltele, spre a relatea și despre sporul *unirii române cu biserica nemțească*¹⁰).

Plata cu care era năimit duhovnicul și misionarul bănățenilor rătăciți, era 120 Fl. la an. Se crede, că nu era definitiv stabilită. E numită „Stipendium“. Incepând cu anul 1737, i-se urcă la 180 Fl. Sumă notabil mai mare ca la alți preoți mercenari gr. cat. contemporani; dotați toți din vistieria statului; atunci, când *preoții ortodoxi tolerați*, trăiau din colaci și pomeni. Plata lui Petronie Popovici era mai mare în considerarea, că avea să facă dese și mari excursii misionare îndepărtate la „zișmatici“, mai avea apoi să adăpostească la casa sa pe unii preoți trimiși la dânsul¹¹), ca să-i inițieze în cele ale *ortodoxiei catolice*; vulgo, cum se facea prozelitism. Mai sunt unele notițe, mici, săci, referitoare la apostolia antihristului național al Banatului, dar nu le pot comunica acum și aici; de vremece însemnările ce posed de mult timp, ar trebui desnou colajonate, cu locurile de unde je-am excerptat¹²). Poate cu alt prilej binevenit.

Coada de topor al străinilor, *Petroniu Popovici*, mort de moarte năpraznică, cum văzurăm mai sus, nu e numai un simplist misionar, ca toți misionarii de duzină, ci iese mult din comun, până la rolul de *protagonist*; dar **Deo gratias**, protagonist *răsuflet*, al *episcopatului bănățan gr. cat.*; la rândul său ratat și acesta; orică mai bine zis, amânat până la a doua venire politică a nemților în Banat, dintre anii 1848—1868; răstimp, în care se crează episcopatul gr. cat. al Banatului, alias al Logojului.

Dacă se isbutea cu biserica gr. cat. în Banat pe acelea vremi, prielnice catolicismului și germanismului omnipotent și autocrat, mai știe de ce mai doriau bănățenii catolizați și nemțiți la românimea universală și pravoslavnică de azi?! Ori, că dacă și erau pentru o unire cu România-mare, aceia o făceau numai cu tratate și concordate, textuate și comentate la „congregația de propaganda fide“. Cu un

10) Gheorghe Barițiu. Părți alese din istoria Transilvaniei, Sibiu 1899 v. I, pag. 152 și 182. Viena măsura fidelitatea sudților după religie. Primul act după ce cucerea o provincie era catolizarea ei! Așa porcede și în Ardeal, ca la bănățeni. Ardelenii fură mai slabi de inger.

11) *Boroș* ibidem pag. 283, nu știu de ce zice că 100 Fl. îi era leafa. Cnf. tot *Boroș* Monograf. o. c. 23; 10 și 7.

12) *Baroti*, o. c. vol. II, pag. 158 și 159. Se poate, că și în alte locuri din vol. II, părțile V și VI. apoi în vol. I fasciculele I—IV. *Cari toate azi cu grabă nu-mi sunt accesive*. Restul dela fascicola, VII—X le am a mână.

cuvânt, *bănățenii învechiți uniți și nemțiți, erau croații Bucureștilor*, în vecii vecilor, amin.

„Cel ce are ureche, audă ce Duhul zice bisericilor“. (Apoc. II 29; I. I 6.)

Dacă pe vremile calvinilor uaguri, superintendenții confiscaseră pe numele lor biserica neamului nostru, Veszprémi István, adecă la 1697 iscălește „Erdélyi Református magyar és oláh Püspök“, în o dalterie ungurească; confirmând protoiereu la Hunedoara pe Popa János, din zilele episcopului nostru Teofil III Seremi¹³). Tot așa învadase sionul nostru, alt Caiafă de alor, Geleji Katona István, la 1634¹⁴), cel mai mare cănturar între toți superintendenții calvini din secolele 16—19.

Cu nimica apoi nu erau mai modești nici erezii lor, monseniorii catolici! Primul episcop în Timișoara, după izgonirea turcilor, Baronul Liber Adalbert Falkenstein, se visa în o scrisoare a sa îndreptată în 16 Noemvrie 1732, către împăratul Carol al III, de episcop¹⁵ al românilor bănățeni, când iscălea Episcop Ciana-dens de „rit latin și grecesc“¹⁶).

(Urmează)

O pioasă comemorare la Turnu-Severin.

Cu ocaziunea intrării soc. „Doina“, în al 35-lea an de existență, s'a oficiat la Biserica „Adormirea Maicei Domnului“, un parastas pentru membrii săi de onoare și activi.

Înainte de a se cânta „vecinica pomenire“, D-l prof. I. St. Paulian președintele societății, a rostit următoarele cuvinte:

„Pentru că ați binevoit să luați parte la această pioasă comemorare, mă simt obligat să vă fac cunoscut, cari sunt aceia cari au fost pomeniți?

Sunt fericii: Nicolae Popea Episcop al Caransebeșului, protopresbiterii D. Golici, I. Raiculescu — Severin, Dr. G. Popovici — Lugoj, fostul Ministru Spiru Haret, celebrul tenor Gr. Gabrielescu, marii compozitori G. Muzicescu, Iacob Mureșeanu, G. Ștefănescu, G. Dima, D. G. Kiriac, Ion Vidu, eroii cari au murit pe câmpurile de luptă pentru întregirea neamului Căpitanii Puiu Lepri, George Vorvoreanu, Ludovic Anton,

13) Timotei Cipar. Acte și fragmente. Blaj 1885, pag. 255.

14) Dr. Pokoly József. Az erdélyi ref. egyház története. Budapest 1904, vol. II, pag. 171. Geleji semna officios „Episcopul olahilor ortodoxi“; va se zică „reformaj“.

15) *Boroș* în „Cult. Creș.“ I. c. 283. Tot el în foaia „Unirea“, Blaj 1892 (an. II) pag. 214.

Al. Bărbulescu prof., Mircea Constantineanu avocat, locotenentii Nicu Cernăianu, Matei Vasilescu, I. Părvulescu magistrat, sub. loc. St. Bancov comerciant și studentul I. Tănăsescu, Maria prof. Teodor Costescu, Paula prof. Teodor Ștefănescu, profesorii D. Demetrescu, C. Bucovineanu, D. Teodoru fost secretar general, Patrachie Dragalina — Caransebeș, C. Armașu, V. Chiriac, Dr. Valeriu Branisce, revizorul școlar S. Bungețianu, învățătorul N. Velcu — Caransebeș, neînfricatul și bunul român Achim Alionte — Caransebeș, Feldmareșalul Nicolae Cena — Mehadia, Colonelul aviator St. Protopopescu, Comandorul Emanoil Hacik, inginerul N. Cioculescu, medicii Dr. Ioachim Drăgescu, Dr. Veterinar-șef C. Sergescu, Dr. C. Schina, studentul M. Dorca, avocații Coriolan Brediceanu, Dr. St. Petrovici, Dr. D. Florescu, Nae Vorvoreanu, Dr. Corneliu Jurca, administratorul financiar Victor Eliescu, tipograful N. Miloșescu — T.-Jiu, sopranele Ana Toroșeanu, Leli Brediceanu, Nicolina Stoianovici, Elisabeta Nicolașcu, Gheorghita Aldea, Ecaterina Gruf, Alista Elena Focșan, tenorii C. Ardeleanu, P. Boșorianu, C. Dumitrescu, N. Ilia, N. Jiroveanu, C. Mărculescu, G. Băcleșeanu, C. A. Dima, G. Olteanu, baritonii V. Feneșanu, D. Corlățeanu, basul P. Brodman, pianistul Ionei Daimaca.

Ei au fost scumpii noștri membrii de onoare și activi. Unii ne-au dăruit toată atențiunea și prețiosul lor sprijin, ce-i l'alti prin glasurile și munca lor, au ridicat prestigiul Societății. Tutulor le aducem smerită închinare.

Să impregnăm cât mai mult în sufletele noastre *Cultul morților*. Să nu-i uităm. Ei ne-au iubit și s'au jertfit pentru noi. Să împodobim mormintele lor cu cele mai frumoase flori. Parfumul lor — zilnic — să-i învâluie.

„Doina“ și eu, mărturisim în fața lui Dumnezeu și a Domniilor-Voastre, că precum în trecut, și de azi înainte, nu vom lăsa o clipă a se stinge din candela vieții noastre, flacăra recunoștinței ce le-o dătoăm. Le fie țărâna ușoară și pomenirea vecinică“.

După terminarea parastasului, s'a făcut rugăciune pentru prosperitatea „Doinii“ și sănătatea membrilor săi.

Poșta Consiliului Eparhial.

Abonament la „Biserica ort. română“. Sunt provocate să înainteze pe adresa Caseriei noastre următoarele restanțe în abonament la revista „Biserica ortodoxă română“: Giurgiova, Potoc, Bârna, Buchini, Visag și Icloda câte 300 lei, iar Ilidia, Moldova-nouă, Bichigi, Bucosnița, Căvăran și Blajova câte 100 lei.

Parohiile Hezeriș, Ciclova-română și Vărădia achitând abonamentul pe 1931 vor trimite încă câte 60 lei și vor avea abonamentul achitat și pe 1932.

Parohia Butin va completa cu încă 60 lei abonamentul pe 1931.

Mocerîș și Terova au câte 300 lei în plus deci pot să completeze abonamentul pe anii viitori cu sumele de lipsă, dat fiind că abonamentul revistei începând cu 1931 este de 160 lei anual.

Ș T I R I

Locale.

La șezătoarea din Dumineca dela 6 Decembrie, a predicat părintele *Zeno Muntean*, profesor de Teologie, consilier eparhial. Folosindu-se de serbătoarea Părintelui Ierarh Nicolae, a predicat despre viața și faptele acestui mare sfânt. Bunătatea Sfântului este răspândită în timp și spațiu, nu numai în cadrele bisericii dar și în legendele din popor. Fiind bogat, a fost ajutorul tuturor neputințelor, nu un răsfățat, cum putea să fie în urma bogățiilor și rangului social. Dimpotrivă, s'a espus, a luptat cu ereticii; așa cu Arieni cări luaseră avânt pe vremea aceea; deaceia biserica îi zice „îndreptător de credință“. Amintirea i-o comemorăm întru adevăr, când luăm de model, atât faptele cât și viața Sfântului din Mira Lichiei.

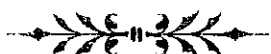
Serbări jubilar. A organizat de curând Academia română în onoarea nonagenarilor literați M. C. Șutu și I. C. Negruzzi. La ședința solemnă a asistat și M. S. Regele Carol II. Suntem informați că Ministerul de Instrucție și Culte a luat inițiativa de a se serba, și în mod oficial, poetul gingaș Octavian Goga, care de curând a împlinit vârsta de 50 de ani.

Comemorarea Marelui Mitropolit Andreiu Academia noastră teologică a sărbătorit în cadrul Societății de lectură studențești „Ioan Popasu“, comemorarea memoriei neuitatului Andreiu. După oficierea parastasului din biserica catedrală, asistența s'a întrunit în sălile Academiei unde s'a desfășurat următorul program:

1. Cuvânt de deschidere rostit de Dl Președinte Prof. Ioan David.

2. „La mormântul marelui Andreiu“ de D. Cunțian, executat de corul Societății.

3. „Șaguna și învățământul teologic“ disertație de vicepreședintele Soc. Dl. Traian Coșeriu a. IV.

4. „Cor de soldați“ de Sachini, executat de Corul Societății.

5. „La mormântul lui Andreiu“ poezie de D. Marienescu declamată de Dl T. Panciovan a. I.

6. „Lăudați“ de A. Sequens exec. de Corul Soc.

7. „Iisus prin grâu“ poezie de Nichifor Crainic declamată de Dl Gh. Pleavă a. I.

8. Troparul Pogorârii Duhului Sfânt.

Pentru Muzeul eparhial au mai donat: Dl consilier referent eparhial *Aurel Moaca* mai multe monede și medalii vechi, preotul *Ioan Sârbu* diu Rusca: medalii austro-ungare din timpul războiului mondial, monede vechi, o diplomă de fintaș, o brazletă făurită dintr'un obuz în războiul mondial, o farfurie de lut dată primarilor cu ocaziune sărbătorilor încoronării din lunie 1930, în București, o monetă comemorativă dela expoziția ținută la 1906 în București, un anuar latinesc din 1839.

Aducem și pe această cale vii mulțumiri celor doi harnici donatori.

Mulțumiri. Comitetul „Crucei Roșii“ din loc, adube și pe această cale mulțumirile sale, suprasolvenților la „Serata artistică“ din 7 Noembrie 1931 a „Crucei Roșii“ filiala Caransebeș. „Banca Poporală“ 400 Lei, „Banca Banatului“ 440 lei, N. N. 300 lei, „Prima Cassă de Păstrare“ 200 lei, Comunitatea de avere $\frac{1}{2}$ m. lemne, Dl L. Cornean 120 lei, Dr. Novacescu 120 lei, Dna Prof. Vlădescu 120 lei, Dr. Popasu 100 lei, Dr. P. Barbu 100 lei, Dr. Budințian 100 lei, Dr. Ionescu 100 lei, Dna Moldovan 100 lei. Dr. Jurca 100 lei, Dl Tatariu 100 lei, Dl ing. Goanță 100 lei, Dl M. Antoniu 100 lei, Dl Steinschneider 100 lei, Frații Pollak 100 lei, Dna M. Căltun 60 lei, N. N. 60 lei, Dna Jumanca 55 lei, Dșra S. Iorga 50 lei, Dna H. Andrei 50 lei, Dșra Prof. Deac 50 lei, Dr. Cioloca 40 lei, Dl Gh. Neamțu 40 lei, Dl Pepa 40 lei, Dl ing. Fotoc 40 lei, Dl Prof. Farca 40 lei, Dna Scholtz 40 lei, Dl Vrasda 40 lei, Dl Bastius 40 lei, Dl Liegi 40 lei, Dl Grünberber 30 lei, N. N. 20 lei, N. N. 20 lei

Convocare.

Comitetul Școlii de menaj „Principesa Elena“ invită pe toți membrii Comitetului, părinții elevilor și toți binevoitorii acestei școli, să ia parte la

ADUNAREA GENERALĂ,

ce se va ține în ziua de **13 Decembrie a. c.** ora 11 a. m. pentru aprobarea bugetului pe anul 1932.

În cazul când nu se va întruni numărul cerut de membrii — Adunarea generală, se va amâna pentru ziua de 20 Decembrie a. c. ora 11 a. m. cu orice număr de membrii.

Direcțiunea.

Licitațiune.

No. 671/1931 not. publ.

În baza cererii făcută în procesul verbal dresat astăzi, sub numărul de mai sus, aduc la cunoștință publică, că în ziua de **19 Decembrie la ora 11 a. m.** în localul băncii Prima Cassă de păstrare societate pe acțiuni din Caransebeș se vor vinde cu intervenția noastră, la licitație publică, contra plată imediată 17.448 litre 79% țuică păstrată în 53 butoaie.

Caransebeș, la 11 Decembrie 1931.

Gheorghe Repede m. p. notar public.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 438 Port. 1931.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX. din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma deciziei Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 2926/1931 efectuându-se execuțiunea la 15 Iulie 1931 în favorul următorului Dr. Smilovits și Gerson reprez. prin avocatul Dr. Nicolae Ionescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 10.000 Lei — bani capital și acces. mobile se sequestrate și suprasequestrate cari s'au prețuit în 68.700 Lei — bani și anume: diferitele mobile de casă și de magazie ca: scânduri, lemne, casă de bani, mese de scris, scaune și etc. se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma deciziei Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4282/1931 G. pentru încasarea creanței de 10.000 Lei — bani capital cu 10% interese din 18 Aprilie 1930 și speșele de 2172 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 22 Decembrie 1931 la orele 2 p. m. în comuna Caransebeș la locuința urmăriților** și toți aceia, cari au voie a cumpăra, sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX. din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sequestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora

Caransebeș, la 28 Noembrie 1931.

Șef portărel, **Gh. Gyertyánffy.**

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 806 Port. 1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX. din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma deciziei Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1573/1930 efectuându-se execuțiunea la 2 Ianuarie 1931 în favorul următorului avocatul Dr. D. Novacescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 8484 Lei capital și acces. mobilele sequestrate și suprasequestrate cari s'au prețuit în 14.700 Lei și anume: un cal una iapă, una că uță cu lemne, una căruță demontată, una vacă, un vițel, trei bucăți slănină aprox. 20 kgr., opt oi, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma deciziei Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4068/1931 G. pentru încasarea creanței de 8484 Lei — bani capital cu 13% interese din 8 Martie 1930 și speșele de 2765 Lei — bani staverite până în prezent se fixează termenul de licitație **pe ziua de 23 Decembrie 1931 la orele 1 p. m. în comuna Borlova la locuința urmăritului** și toți aceia, cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX. din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sequestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX. din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora

Caransebeș la 4 Decembrie 1931.

Șef portărel, **Gh. Gyertyánffy.**

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 3156/1931 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Harambașa Andrei contra urmăritului Murariu Ilie (căs. cu Bojin Calina) la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881 asupra 6/16 părți din imobilul înscris în c. f. a comunei Zervești (din circumscripția Judecătorei mixte Caransebeș) Nr. 214 coala cf. Nr. de ord. A. I. 2-4 Nr. top. 246 Casă Nr. 98 în Intravilan 150 stp. Nr. top. 245/4 grădină în Intravilan de 1098 stp. al cărui preț de strigare va fi 3.500 lei.

Nr. de ord. A. II. 1-2 Nr. top. 582 Arătură în Valea Runcului de 427 stp. al cărui preț de strigare va fi 3.200 lei. Nr. de ord. A. III. 1-2 Nr. top. 1412 arătură în Dealu Ciclienului de 1225 Nr. top. 1414 arătură în Dealu Ciclienului de 1085 stp. No. top. 1415 fânaț în dealu Ciclienului de 214 stp. al cărui preț de strigare va fi 2000 lei. Nr. de ord. A+1 Nr. top. 680 fânaț în fântâni de 1 jug. 867 stp. al cărui preț de strigare va fi 1200 lei. Nr. de ord. A+2 Nr. top. 1027 arătură în lunca Zerveștiului de 1 jug. 170 stp. al cărui preț de strigare va fi 1200 lei cu menținerea dreptului de uzufruct viager intabulat asupra 1/2 parte în favoarea lui Murariu Nicolae și soția sa Borca Calina. Pentru încasarea creanței de 10.000 lei capital spese de proces și de executare de 598 lei fixate până acum spese de 568 lei 50 bani fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **18 Decembrie 1931, ora 9 în casa comunală a comunei Zervești.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât prețul strigării.

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul Judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881, ori să predeie aceluiși delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției și se semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881 art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește aceasta îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și numai poate lua parte la licitația care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 13 August 1931.

Leo Pető ss. judecător.

D. Lazarel ss. dir. cf.
pt. conf. **I. Ioanoșiu** aj. dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 3466/1931 c. f.

Publicațiune de licitație cu condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Prima Casă de păstrare spa. din Caransebeș contra urmăriților Turnea Procop și soția sa Dragu Maria din Bolvașnița la cererea urmăritoarei judecătoria ordonă licitația execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881 asupra 1,8 parte din imobilele înscrise în c. f. a comunei Bolvașnița din circumscripția Judecătoriai mixte Caransebeș Nr. coalei cf. 132 sub A+1 Nr. top. 1945 arătură în Ogașul-Rânsii de 681 stp. al cărui preț de strigare va fi 300 lei. Asupra 2,4 parte a imobilelor cuprinse în coala cf. Nr. 162 a comunei Bolvașnița sub A. I. 1-2 Nr. top. 1709 fânaț în dealu Grâncer de 1 jug. 211 stp. Nr. top. 1710 pădure în dealu Grincer de 700 stp. al cărui preț de strigare va fi 2250 lei. A+2 Nr. top. 2074 fânaț în Satu Bătrân de 1124 stp. al cărui preț de strigare va fi 1500 lei. Asupra 7/20 parte din imobilele cuprinse în coala cf. Nr. 323 a comunei Bolvașnița sub A. I. 1-2 Nr. top. 613 Grădina Cristi de 818 stp. 614 Grădina în dealu Cristi de 788 stp. al cărui preț de strigare va fi 3000 lei. II. 1-3 Nr.

top. 920 arătură în dealu Vântopi de 859 stp. 921 fânaț în dealu Vântopi de 386 stp. 922 Arătură în dealu Vântopi de 1458 stp. al cărui preț de strigare va fi 3600 lei. III. 1-2 Nr. top. 1868/1 fânaț în Ogașul-Hârți de 390 stp. 1969 fânaț în Ogașul Hânși de 733 stp. al cărui preț de strigare va fi 900 lei. A+1 Nr. top. 1908 arătură în dealu mic de 711 stp. al cărui preț de strigare va fi 1125 lei. +2 Nr. top. 2059 arătură în Satu Bătrân de 966 stp. al cărui preț de strigare va fi 1350 lei. Asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 325 a comunei Bolvașnița sub A. I. 1-2 Nr. top. 132 casă Nr. 71 cu curte în Intravilan de 44 stp. 133 Grădina în Intravilan de 72 stp. al cărui preț de strigare va fi 10.500 lei. Fără atingerea dreptului de uzufruct viager intabulat în favoarea lui Sporea Nicolae din Bolvașnița. Pentru încasarea creanței de 32.000 lei capital interese de 15 1/2% dela 19 Aprilie 1930 spese de proces și de executare de 2941 lei fixate până acum și spese de 1200 lei fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termenul pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **21 Decembrie 1931 ora 10 a. m. la casa comunală a comunei Bolvașnița.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Porțiunile de imobil supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât prețul strigării (art. 6 al legii din 10 Iulie 1930).

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 20% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație, (art. 147, 150, 170 legea LX. din 1881, art. 21 XLII. 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 23 Septembrie 1931.

Leo Pető m. p. jud.

I. Ioanoșiu m. p. aj. dir. cf.
pt. conf. **Ioan Ioanoșiu** aj. dir. cf.

Aducem la cunoștința On. public cetitor, că

Calendarul Românului

PE ANUL

1.9.3.2

— ANUL AL XLIV-LEA —

— a apărut și se află de vânzare
la **LIBRĂRIA** noastră **DIECEZANĂ** pentru prețul de 25 lei.

Tipografia și Librăria Diecezană
CARANSEBEȘ